

Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Український гідрометеорологічний центр

Агromетеорологічний бюлетень по території України

**за третю декаду грудня 2022 р.
№ 36**

Видається з 1921 року

Київ 2023

**Відповідальний за випуск
Відповідальний редактор**

**М.І. Кульбіда
Т.І.Адаменко**

Державна служба України з надзвичайних ситуацій

© Український гідрометеорологічний центр, 2023 р.

**01030, Київ - 30, вул. Золотоворітська, 6-в
тел. 234-85-39**

Метеорологічні умови третьої декади грудня 2022 р.

В останній декаді року в Україні переважала дуже тепла погода, обумовлена надходженням теплих атлантичних повітряних мас, які визначалися синоптичними процесами на заході Європи. На всій території країни середня за декаду температура повітря виявилася вищою 0 °С і значно перевищувала кліматичні показники. У найтепліші дні позитивна аномалія середніх добових температур досягала +4-7 °С. Загалом рівень середньої декадної температури повітря був одним із найвищих за весь період спостережень і за нормою відповідав показникам середини листопада.

На початку 2023 року (1,2 січня), коли спостерігався потужний винос тепла на територію України, а відхилення середньої добової температури досягали +8-15 °С, були встановлені температурні рекорди максимальної температури повітря на багатьох метеостанціях.

Схожа дуже тепла погода у кінці грудня не була унікальною і спостерігалася останніми роками досить часто – у 2020, 2019, 2017, 2015, 2013 роках.

Температура. Середня обласна температура повітря за декаду у більшості областей виявилася на 3,2-4,9 °С, у Львівській, Тернопільській, Івано-Франківській та Харківській областях – на 5,0-5,9 °С, вищою за норму і становила від плюс 0,8 °С (північний схід) до плюс 4,5 °С (Львівська область).

У багатьох районах Львівської, в окремих районах Івано-Франківської, Тернопільської та Волинської областей було досягнуто або на 0,6-2,2 °С перевищено найвищу середню декадну температуру повітря третьої декади грудня за період спостережень з 1961 року.

У найтепліші дні максимальна температура повітря підвищувалася до плюс 7-11 °С, у Львівській, Івано-Франківській, Тернопільській, Миколаївській та Одеській областях – до плюс 12-16 °С, у Сумській області – до плюс 4 °С.

Мінімальна температура повітря знижувалася до мінус 2-6 °С, в Івано-Франківській та Донецькій областях – до мінус 7 °С (рис.1).

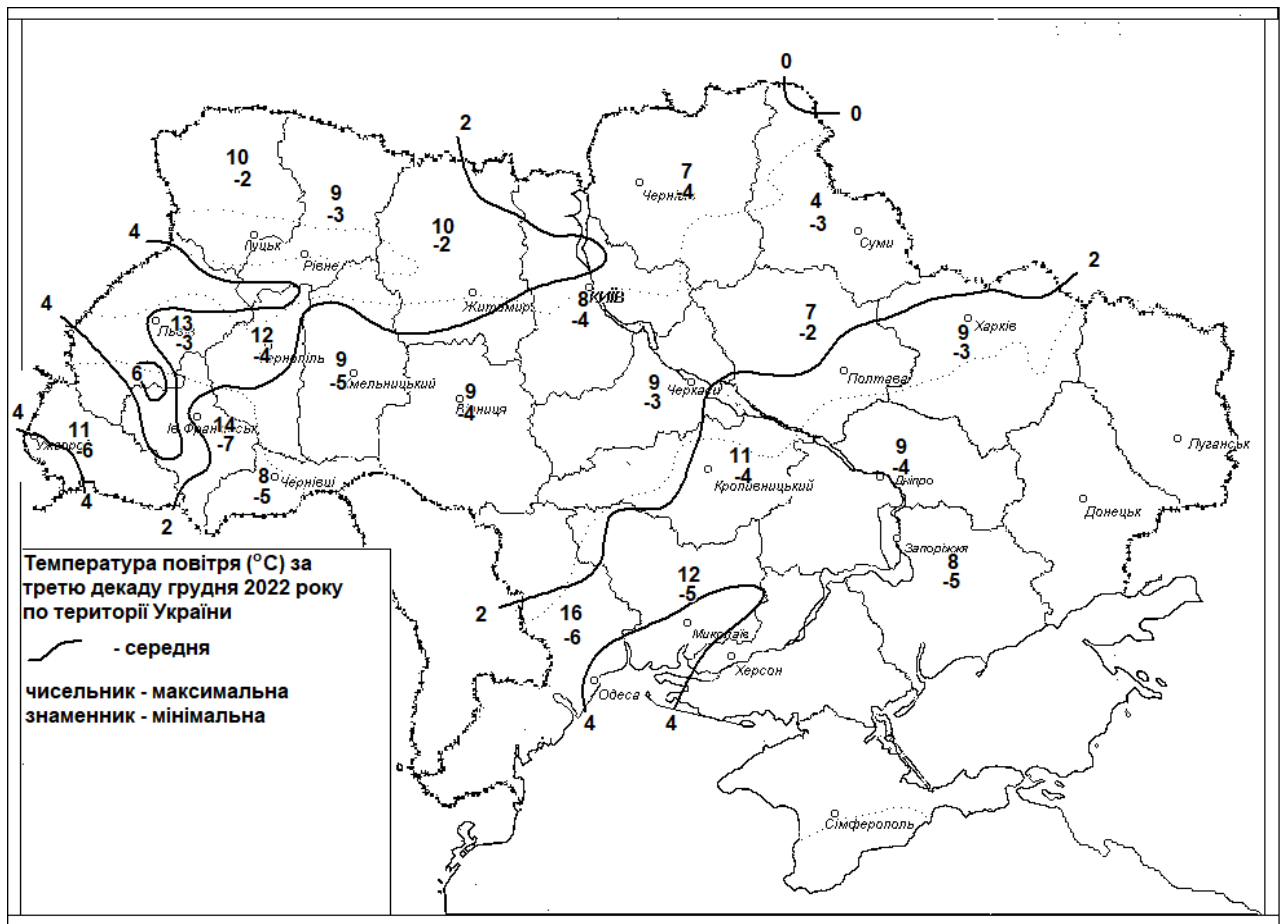

Рис.1 Температура повітря (°C) за третю декаду грудня 2022 року по території України

Поверхня ґрунту або снігу вночі охолоджувалася до мінус 3-7 °C, у Донецькій, Кіровоградській, Хмельницькій та Львівській областях – до мінус 8-9 °C. У найтепліші дні поверхня ґрунту нагрівалася від плюс 3-4 °C на півночі та північному сході - до плюс 17-18 °C на півдні країни.

Опади упродовж 1-7 днів у вигляді мряки, туману, дощу та мокрого снігу відмічалися на всій території.

Середня обласна їх кількість у більшості областей була близькою до декадної норми або відповідала їй (10 - 30 мм). У Сумській, Рівненській та Волинській областях декадна кількість опадів становила 133-179 % норми (20-25 мм), у Полтавській, Кіровоградській, Вінницькій, Хмельницькій, Миколаївській та Донецькій областях - 58-79 % норми (8-12 мм). Найменша кількість опадів за декаду відмічалася в Одеській області – 4 мм (31 % декадної норми) (рис.2).

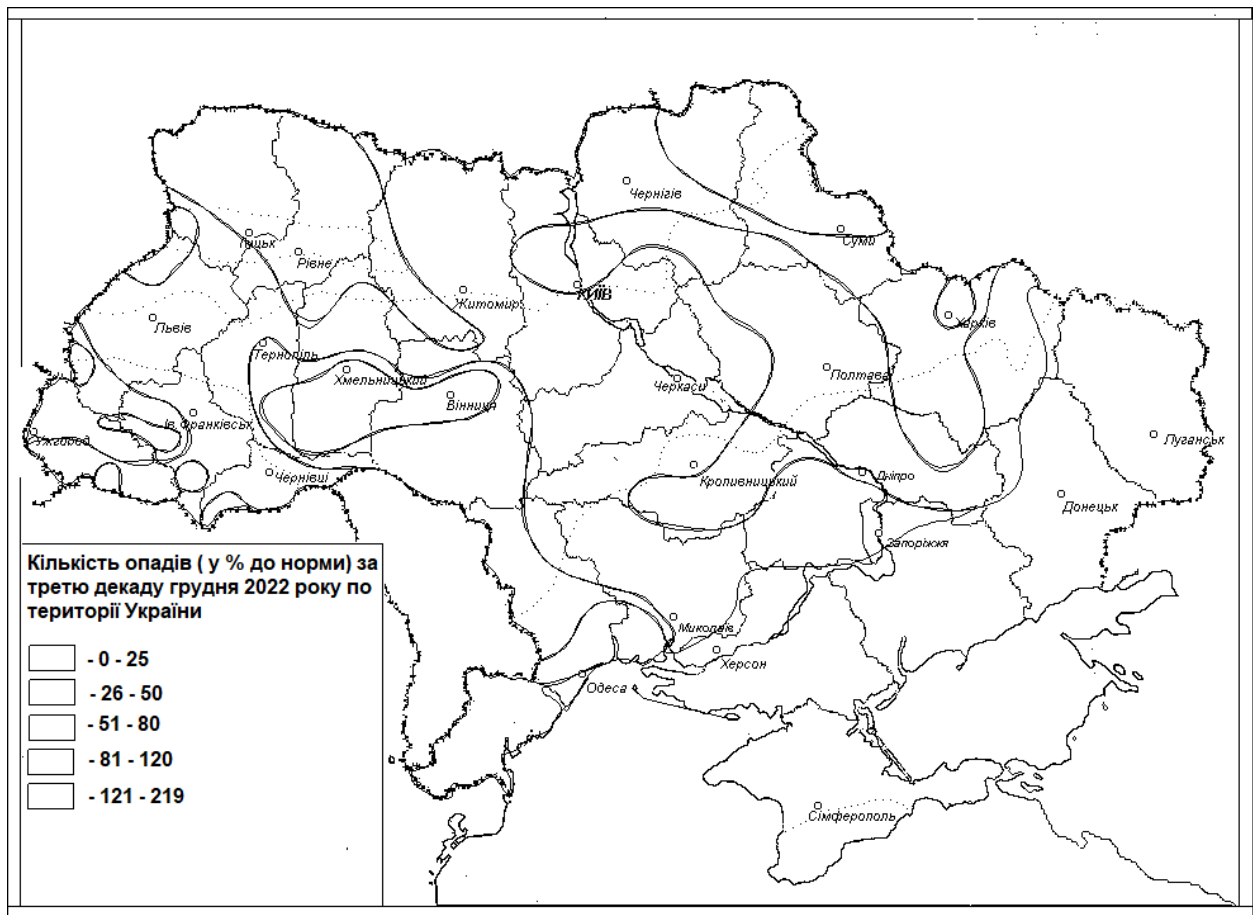

Рис.2 Кількість опадів (% до норми) за третю декаду грудня 2022 року по території України

Добовий максимум опадів на окремих метеостанціях Чернігівської області досягав 15-17 мм (декадна норма).

Відносна вологість повітря в середньому за декаду становила від 77 % до 93 %.

Сніговий покрив. Станом на 31 грудня сніговий покрив висотою від 1 до 6 см, місяцями від 8 до 17 см, залягав лише на окремих полях Сумської, Чернігівської та Житомирської областей. На високогір'ї Карпат висота снігового покриву становила 20-24 см. На решті території снігу на полях не було.

Глибина промерзання ґрунту у кінці декади на більшій частині території північних, Вінницької, Черкаської, Кіровоградської, в окремих районах Миколаївської, Одеської, Хмельницької, Тернопільської, Івано-Франківської, Рівненської та Волинської областей не перевищувала 1-5 см, місцями 6-9 см, на решті території країни ґрунт був талий.

Вітер. Упродовж 1-2, на метеостанції Долина Івано-Франківської області - 7 днів, у більшості районів західних (за винятком Чернівецької та

Волинської), окремих районів Кіровоградської областей, відмічалася посилення швидкості вітру до 15-20 м/с, на високогір'ї Карпат – до 28 м/с.

Коротка характеристика метеорологічних умов грудня 2022 року

Внаслідок значних коливань температури упродовж місяця **середня місячна середня обласна температура повітря** у Житомирській, Рівненській, Волинській та Чернівецькій областях виявилася близькою до норми, на решті території країни – на 1,1-2,8 °С вищою за неї. В абсолютному значенні середня місячна температура становила від мінус 1,4 °С на півночі та північному сході до плюс 2,7 °С на півдні країни.

У багатьох районах Львівської, в окремих районах Івано-Франківської, Тернопільської та Волинської областей було досягнуто або на 0,6-2,2 °С перевищено найвищу середню декадну температуру повітря третьої декади грудня за період спостережень з 1961 року.

Максимальна температура повітря у найтепліші дні підвищувалася до плюс 9-13 °С, в Одеській, Миколаївській, Дніпропетровській та Івано-Франківській областях - до плюс 14-17 °С.

У Черкаській та багатьох пунктах спостережень Кіровоградської, Дніпропетровської, Чернігівської, в окремих пунктах Полтавської, Вінницької, Миколаївської та Київської областей було досягнуто або на 1-2 °С перевищено максимальну температуру повітря другої декади грудня за період спостережень з 1951 року.

Мінімальна температура повітря у найхолодніші ночі знижувалася до мінус 10-14 °С, у Львівській, Волинській та Рівненській областях – до мінус 16-20 °С, у Миколаївській, Запорізькій та Чернівецькій областях – до мінус 8-9 °С.

Середня обласна кількість опадів у більшості областей становила 128-221 % місячної норми (50-95 мм, на Закарпатті – 137 мм), у Чернівецькій, Івано-Франківській, Хмельницькій, Вінницькій та Одеській областях вона була близькою до норми (34-42 мм). Найменша кількість опадів відмічалася у Донецькій області – 69 % норми (31 мм).

У багатьох пунктах спостережень Львівської, Волинської, Чернігівської, Сумської, в окремих пунктах Київської, Полтавської та Кіровоградської областей кількість опадів досягла або на 3-31 мм перевищила найбільшу кількість опадів другої декади грудня за період спостережень з 1961 року.

Короткий огляд метеорологічних умов 2022 року

За оперативними даними **середня річна температура повітря** у 2022 році виявилася вищою за норму на 0,8 °С (норма 1991-2020 рр. становить + 9 °С). **В абсолютному визначенні середня річна температура в Україні склала 9,8* °С** - від 7,4 °С (Дружба Сумської обл.) до 13,1 °С (Ізмаїл Одеської обл.).

У Києві середня річна температура склала + 9,9 °С, норма (1991-2020 рр.) - +9,0 °С.

Річна кількість опадів в середньому по Україні склала 627* мм (105% норми), у Києві – 557 мм (90%). В середньо обласному розрізі найменшою по відношенню до норми вона виявилася у Чернівецькій та Одеській областях - 67 та 73 % відповідно, найбільшою – у Сумській –136 % річної норми.

*Річна сума опадів та середня річна температура повітря в Україні наведені без врахування тимчасово окупованих територій Донецької, Луганської та Запорізької областей

Вплив погодних умов на стан сільськогосподарських культур

Упродовж декади зимуючі культури знаходилися переважно у стані зимового спокою. Порушення зимового спокою у вигляді пробудження рослин озимих культур відмічалось у південних, західних та Дніпропетровській областях, де температура повітря в середньому за декаду перевищила + 3 °С.

Мінімальна температура ґрунту на глибині залягання вузла кущіння озимих культур у найхолодніші ночі знижувалася до 0 °С - мінус 4 °С, в окремих районах Одеської, Миколаївської, Черкаської та Харківської областей – до мінус 5-7 °С, що значно вище критичної температури вимерзання, яка за розрахунками агрометеорологів становила: озимої пшениці у фазі утворення сходів - 3-го листка мінус 11-14 °С, у фазі кущіння – мінус 15-17 °С, озимого жита - мінус 15-18 °С, озимого ячменю та озимого ріпаку – мінус 9-12 °С.

Внаслідок температурних коливань на окремих полях Чернігівської області другу декаду зберігалася притерта льодяна кірка товщиною від 8 до 20 мм.

Агromетeорoлoгiчний бюлeтeнь пo тeритopії Укрaїни

№ 36
2022 рік

Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Український гідрометеорологічний центр, 2023 р.

Копіювання матеріалів цього видання без авторського дозволу заборонено, при використанні необхідно робити відповідні посилання.

Підписано до друку 03.01.2023 р. Формат 60х84/16. Папір ОФС
Ум.друк.арк.0,50 Обл.вид.арк.0,51. Тираж 3 Зам.

Відділ оперативної поліграфії
01030, Київ -30, вул. Золотоворітська, 6-в